

RIGSPOLITIET

POLITI

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Politikontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

16 JAN. 2006

J.nr.: 2003-5149-14 / SAE 368

+ bilag

UDLÆNDINGEAFDELINGEN

Anker Heegaards Gade 5
1780 København V

Telefon: 3314 8888
Telefax: 3343 0039

E-mail: udl.afd@politi.dk
Web: www.politi.dk

Jmt. Mdt.

16 JAN. 2006

Ved en skrivelse af 6. oktober 2005 til samtlige politimestre anmodede Justitsministeriet de politimestre, der har forestået etableringen af de regionale netværk med henblik på bekæmpelse af illegal arbejdskraft, om en udtalelse om erfaringerne med de initiativer, der blev iværksat ved henholdsvis Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 21. oktober 2003 og Rigspolitichefens rundskrivelse af 21. oktober 2003, til brug for en evaluering af initiativerne. Ministeriet anmodede samtidig om, at det i udtalelserne blev tilkendegivet, om der er behov for yderligere initiativer med henblik på generelt at lette efterforskningen i sager om illegalt arbejde, herunder særligt med henblik på indsatsen over for østeuropæiske EU-statsborgeres mulige misbrug af reglerne om udstationering m.v., bl.a. for så vidt angår samarbejdet med andre myndigheder og adgangen til registre m.v. Ministeriet anmodede politimestrene om at sende udtalelserne til Rigspolitichefen.

De iværksatte initiativer var et led i opfølgningen på folketingsvedtagelse V 51 af 20. februar 2003 om en øget indsats mod illegal arbejdskraft.

Ved en skrivelse af 6. oktober 2005 anmodede Justitsministeriet Rigspolitichefen om på baggrund af udtalelserne fra politimestrene at udarbejde et udkast til en samlet evaluering af de initiativer, som blev iværksat i oktober 2003 ved de ovenfor nævnte cirkulære- og rundskrivelser.

I den anledning kan Rigspolitiet oplyse, at man har modtaget udtalelser fra de 13 politimestre og politidirektøren i København, som af Justitsministeriet blev udpeget til at forestå etableringen af de regionale netværk. Kopi af de modtagne udtalelser, som for hovedpartens vedkommende er afgivet efter drøftelse i netværket, vedlægges med bilag.

De modtagne udtalelser kan sammenfattes således:

1. Der blev ultimo 2003 oprettet regionale netværk i alle 14 amtskredse, og der er siden løbende – med forskellig intensitet – afholdt møder i netværkene.

Akt.nr. 3.

Justitsministeriet 2005 NR. 945-0281.
Politikontoret

I netværkene indgår repræsentanter for politiet, SKAT (tidligere ToldSkat) og arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer.

Side 2

I nogle netværk er det hovedorganisationen (LO/DA), der deltager, i andre netværk er det konkrete, relevante fagforeninger (f.eks. 3F og TIB), der deltager. På arbejdsgiversiden deltager Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgivere (SALA) i flere netværk, medens HORESTA deltager i enkelte netværk. I nogle netværk deltager statsamtet (i relation til EF-/EØS-sager). I andre netværk deltager Det regionale Arbejdsmarkedsråd (RAR). Endelig indgår Arbejdstilsynet i enkelte netværk, ligesom Arbejdsformidlingen (AF) indgår i et enkelt netværk.

2. Udtalelserne viser samstemmende, at samarbejdet i netværkene er meget vel-fungerende og har bidraget til at fremme informationsudvekslingen og dialogen myndigheder og organisationer imellem. Møderne i netværkene anvendes til gensidig orientering om såvel generelle problemstillinger som konkrete sager. Der er herved opstået større viden om og forståelse for myndighedernes arbejdsområder og handlemuligheder. Arbejdet i netværkene har således bidraget til en nyttig forventningsafstemning.
3. Der er i amtskredsene som et supplement til netværkene etableret "kontakmandssordninger"/"arbejdsgrupper" mellem de enkelte politikredse og navnlig relevante faglige organisationer. Også dette samarbejde vurderes som meget tilfredsstillende og bidrager til løsningen af sager i dagligdagen. Erfaringerne viser, at de fleste anmeldelser om ulovligt arbejde indgives af fagforeninger, typisk efter at de faktiske omstændigheder har været vurderet af fagforeningens kontaktmænd.
4. Det fremgår som et gennemgående træk i udtalelserne, at indsatsen over for ulovligt arbejde i dag efter EU-udvidelsen pr. 1. maj 2004 er koncentreret om EU-statsborgere fra de nye EU-lande, der er omfattet af den særlige overgangsordning. Der peges i den forbindelse i udtalelserne på, at det regelsæt, der regulerer området, herunder ikke mindst de særlige regler om udstationering af arbejdskraft, er kompliceret og giver anledning til vanskelige og ressourcekrævende undersøgelser og efterforskninger. Dette er ikke mindst tilfældet, når der skal tilvejebringes faktuelle oplysninger om udlændingenes (ansættelses)forhold fra deres respektive hjemlande. Der efterspørges i den forbindelse klare retningslinjer for samarbejdet med myndigheder i hjemlandene. Det er endvidere et ønske, at mulighederne for udveksling af relevante oplysninger mellem politiet og andre danske myndigheder forbedres, herunder at det undersøges, om politiet kan få direkte adgang til andre danske myndigheders registre. Konkret er der fremsat ønske om, at politikredsene får adgang til oplysninger fra Udlændingestyrelsen om meddelte opholds- og arbejdstilladelser, eventuelt i form af kopi af de oversigter, som styrelsen jævnligt sender til Det Regionale Arbejdsmarkedsråd. Det nævnes ligeledes som et ønske, at

der – i det omfang det er muligt efter EU-retten – skabes grundlag for at forpligte de enkelte arbejdstagere til at være i besiddelse af dokumentation – gerne på dansk – for deres arbejdsforhold, og eventuelt således at der stilles krav om en (central) registrering heraf, som politiet har adgang til, inden arbejdsforholdet begyndes. Endelig er der peget på behovet for at få klarlagt reglerne om udenlandske chaufførers kørsel i Danmark, herunder med danske lastbiler, med henblik på en målrettet kontrolindsats på dette område.

Der er i flere udtalelser givet udtryk for tilfredshed med det materiale om behandlingen af sagerne, der er udarbejde fra centralt hold (Rigsadvokaten, Rigspolitiet og Beskæftigelsesministeriet (manualen)).

Det er på denne baggrund sammenfattende Rigspolitiets vurdering, at der med etableringen af de regionale netværk – og de supplerende ”kontaktsmandsordninger”/”arbejdsgrupper” – er tilvejebragt et meget nyttigt og velfungerende samarbejdsforum mellem de relevante myndigheder og arbejdsmarkedets parter med henblik på en styrket indsats over for ulovligt arbejde i Danmark.

Det er samtidig Rigspolitiets vurdering, at en række tiltag på centralt niveau i form af udarbejdelse af instrukser og vejledninger til brug for politiets kontrol- og efterforskningsarbejde ligeledes har bidraget til at effektivisere indsatsen på dette område. Senest blev der i efteråret 2005 i Politiskolens regi og med undervisere fra politi og anklagemyndighed, Udlændingestyrelsen og SKAT afholdt 5 kurser for ca. 330 medarbejdere fra politikredsene om behandlingen af sager om ulovligt arbejde.

Som det fremgår af udtalelserne fra politikredsene, rejser behandlingen af sagerne dog fortsat en række problemer bl.a. med at tilvejebringe tilstrækkelige oplysninger om de enkelte arbejdstagere og deres arbejdsforhold fra myndigheder de respektive hjemlande. Rigspolitiet er enig i, at der kan være et behov for at undersøge, om – og i bekræftende fald hvordan – denne indsamling af oplysninger kan målrettes og effektiviseres. Efter Rigspolitiets opfattelse vil dette arbejde mest hensigtsmæssigt kunne ske i regi af Beskæftigelsesministeriet, som har det overordnede ansvar for administrationen af den særlige overgangsordning.

For så vidt angår de rejste ønsker om bedre muligheder for udveksling af oplysninger mellem relevante danske myndigheder og om politiets adgang til forskellige registre bemærkes, at denne problemstilling løbende drøftes i den særlige omgøelsesfølgegruppe i Beskæftigelsesministeriet. Det vil derfor være naturligt, at de fremsatte ønsker på foranledning af Justitsministeriets og Rigspolitiets repræsentanter i gruppen gøres til genstand for en nærmere vurdering dér.

Rigspolitiet kan samtidig oplyse, at Integrationsministeriet har iværksat et arbejde om udveksling af oplysninger om udenlandske statsborgeres opholds- og arbejdsstatus mellem relevante myndigheder i kontroløjemed. I den forbindelse overvejes

det bl.a., hvorledes oplysninger fra Udlændingeregisteret om opholds- og arbejdstilladelser mest hensigtsmæssigt kan stilles til rådighed for andre myndigheder, herunder politikredsene. I den forbindelse vil anvendelsen af UdlændingeInformationsPortalen (UIP), som flere politikredse allerede har adgang til, kunne være relevant.

I en skrivelse af 6. oktober 2005 anmodede Justitsministeriet Rigspolitiet om for sit vedkommende at evaluere de 2 tiltag, som Rigspolitiet iværksatte ved en rundskrivelse af 21. oktober 2003 om henholdsvis central landsdækkende politimæssig monitoring og mulighederne for ressourcemæssig støtte til politikredsene som led i den øgede indsats mod illegal arbejdskraft.

I den anledning kan Rigspolitiet oplyse følgende:

For så vidt angår ordningen om politikredsens indberetning til Rigspolitiet (Udlændingeafdelingen) af forskellige forhold vedrørende ulovligt arbejde med henblik på Rigspolitiets monitoring af området viste det sig ganske hurtigt, at Rigspolitiet ikke i tilstrækkeligt omfang modtog de ønskede oplysninger, som var forudsat indsendt af politikredsene i form af kopier af anmeldelser, politirapporter og domme mv. Denne situation ændrede sig ikke, efter at indberetningsordningen var blevet indskærpet over for politikredsene. På denne baggrund og i en erkendelse af, at tiden er løbet fra sådanne papirbaserede indberetningsordninger, valgte Rigspolitiet at erstatte monitoring af området via indberetninger fra politikredsene med en mere udbygget, løbende statistik over anmeldelser, sigtelser og afgørelser vedrørende ulovlig beskæftigelse, fordelt på henholdsvis arbejdstagere og arbejdsgivere og på nationaliteter og med særlig fokus på de statsborgere fra de nye østeuropæiske EU-lande, der er omfattet af overgangsordningen. Statistikken dannes på grundlag af politikredsens opdateringer i politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Der henvises i den forbindelse til vedlagte statistikker, som løbende ajourføres og offentliggøres på politiets hjemmeside (www.politi.dk)

Rigspolitiet har ikke på nuværende tidspunkt udarbejdet efterforskningsoplæg til brug for politikredsens behandling af sager om ulovligt arbejde.

For så vidt angår ordningen om eventuel (personalemæssig) assistance til politikredsene kan Rigspolitiet oplyse, at personale fra Rigspolitiet i et enkelt tilfælde har assisteret en politikreds i Jylland i forbindelse med en større koordineret aktion i forhold til muligt ulovligt arbejde på en minkfarm. Personale fra Rigspolitiet har endvidere i de seneste måneder ved flere lejligheder deltaget i forskellige målrettede indsatser over for ulovlig beskæftigelse/ulovligt ophold i Københavns politikreds.

Grænsepolitiafdelingerne i Padborg (Gråsten og Tønder politikredse) og Maribo (Nykøbing Falster og Nakskov politikredse) har i begrænset omfang assisteret i andre politikredse ved målrettede indsatser over for ulovligt arbejde.

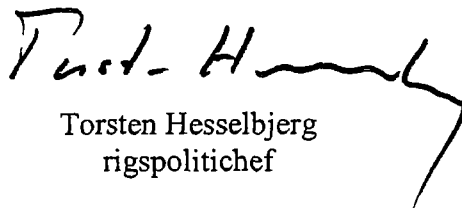
Det fremgår af indberetningen fra det regionale netværk i Sønderjyllands amt, at Grænsepolitiafdelingen i Padborg efter lokal aftale forestår efterforskningen af alle sager vedrørende ulovligt arbejde i de 4 politikredse i amtet (Gråsten, Tønder, Sønderborg og Haderslev).

Efter Rigspolitiets opfattelse må politikredsenes begrænsede anvendelse af muligheden for ressourcemæssig assistance fra Rigspolitiet og/eller Grænsepolitiafdelingerne tages som udtryk for, at politikredsenes – sagernes omfang og karakter taget i betragtning – kan løse opgaverne med eget personale.

Rigspolitiet vil fortsat følge udviklingen i illegal beskæftigelse i Danmark dels via de løbende statistikker på området, dels via deltagelse i forskellige mødefora i Integrationsministeriet og Beskæftigelsesministeriet med henblik på at kunne vejlede og støtte politikredsenes i deres indsats på området.

I lyset af, at der forventes fremsat lovforslag om en politireform inden for kort tid, vil Rigspolitiet endvidere i løbet af 2006 overveje det kommende samarbejde med de nye politikredse med henblik på at sikre en fortsat aktiv og målrettet politimæssig indsats over for illegal beskæftigelse efter en gennemførelse af reformen.

Der henvises til sagsnr. 2005-945-0281.

Torsten Hesselbjerg
rigspolitichef

